

Osavuositarkastus 1.1.–30.9.2002

Hyvä kasvu jatkui

Kausi lyhyesti

- Kotitalouksien luottokanta kasvoi 17,2 % 1 813,5 M€:oon verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuotta aiemmin
- Uusien asuntolainojen, hypoteekkilainojen, myynti ylitti odotukset
- Kotitalouksien säästäminen kasvoi 4,3 % 1 853,9 M€:oon*
- Luottotappiot olivat edelleen merkityksettömän pienet
- Palkkiotuotot lisääntyivät 3,7 %** 23,7 M€:oon verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin
- Rahoituskate laski 5,6 % 56,1 M€:oon
- Liikevoitto väheni 29,6 % 19,0 M€:oon
- Oman pääoman tuotto (ROE) oli 10,0 %
- Mikael Ingberg aloitti toimitusjohtajana 15.9.2002

* Yksityisasiakkaiden talletukset ja rahastosäästäminen Aktia-konsernissa

** Konsernin muuttuneiden konsolidointiperiaatteiden vuoksi tuloslaskelma osoittaa 8,4 %:n kasvua

Tulos

Konsernin vuoden 2002 ensimmäisten yhdeksän kuukauden liikevoitto oli 19,0 miljoonaa euroa ja oman pääoman tuotto (ROE) 10,0 prosenttia. Liiketoiminnan kasvu jatkui. Antolainaus kotitalouksille ylitti edelleen markkinoiden kasvun ja säästäminen lisääntyi hieman. Rahoituskate kääntyi toisen neljänneksen aikana tapahtuneen nousun jälkeen laskuun. Verrattuna vastaavaan jaksoon edellisvuonna muut tuotot kasvoivat. Samalla kuitenkin kustannukset nousivat.

Tuotot

Tuotot yhteensä laskivat 3,4 prosenttia 83,6 miljoonaan euroon verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin. Rahoituskate laski 5,6 prosenttia 56,1 miljoonaan euroon. Lasku johtui lähinnä selvästi edellisvuotista alhaisemmista markkinakoroista ja kovan kilpailun rasittamista asiakasmarginaaleista. Liiketoiminnan kasvu lievensi laskua. Muut tuotot olivat 27,5 miljoonaa euroa, mikä merkitsi 1,3 prosentin nousua vastaavaan ajankohtaan edellisvuonna nähden. Maksuliikenteestä, antolainauksesta ja vakuutusmyynnistä saadut palkkiot lisääntyivät, kun taas markkinasidonnaiset rahasto- ja porssipalkkiot pienenevät.

Kulut

Kulut yhteensä nousivat 8,2 prosenttia 64,9 miljoonaan euroon. Tämä johtui toisaalta tekniikkaan ja henkilöstöön tehdyistä investoinneista, toisaalta vastaavana ajanjaksona vuonna 2001 tehdyistä vertailua vaikeuttavista kertaluonteisista palautuksista. Henkilöstökulut nousivat 2,0 miljoonaa euroa, josta 1,1 miljoonaa euroa johtui tulokseen perustuvien palkkioerien jaksotuksesta ja loppuosa uuden henkilökunnan palkkaamisesta konttoriverkostoon. Muut hallintokulut nousivat 9,4 prosenttia 18,9 miljoonaan euroon uudistettuun yksityisasiakasorganisaatioon tehtyjen investointien, suurempien liikevolyymien ja korkeampien markkinointikustannusten seurauksena. Poistot lisääntyivät tekniikan ja konttoriverkoston uudistamiseen vuonna 2001 tehtyjen investointien vuoksi. Vuoden 2001 aikana tehtiin lisäksi 1,0 miljoonan euron kiinteistöjen arvonalennus. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 1,4 miljoonaa euroa 11,6 miljoonaan euroon pääasiallisesti uusien konttoreiden aiheuttamien kohonneiden vuokratulujen vuoksi.

Lainaaminen ja säästäminen

Aktian strategian mukaisesti liiketoiminnan kasvu jatkui edelleen. Voimakkainta kasvu oli antolainauksessa, erityisesti asuntolainoissa, kun taas säästämisen kasvu oli vähäisempää. Pääomamarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta uusien rahastosäästäjien lukumäärä nousi yli 3 000:lla (15,8 %).

Konsernin antolainaus kasvoi 15,3 prosenttia 2 357,1 miljoonaan euroon verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuotta aiemmin. Kotitalouksille myönnetyt luotot nousivat 17,2 prosenttia 1 813,5 miljoonaan euroon. Katsauskaudella uusluotonanto kasvoi 28,6 prosenttia ja uudet asuntolainat 36,9 prosenttia. Tämän seurauksena Aktian markkinaosuus asuntolainakannasta kasvoi 4,6 prosentista (8/2001) 4,9 prosenttiin (8/2002).

Säästäminen – asiakkaiden talletukset ja rahasto-osuudet Aktia-konsernissa – lisääntyi 4,5 prosenttia 2 429,6 miljoonaan euroon edellisvuoteen nähden. Konsernin ottolainaus kasvoi 3,8 prosenttia 1 921,4 miljoonaan euroon ja rahastosäästäminen 7,1 prosenttia 508,2 miljoonaan euroon. Kotitalouksien säästäminen, ts. talletukset ja rahasto-osuuksien arvo, kasvoi 4,3 prosenttia 1 853,9 miljoonaan euroon. Kotitalouksien ottolainauksen markkinaosuus kehittyi vakaasti ollen 3,5 prosenttia (8/2002), kun taas markkinaosuus kotitalouksien rahastosäästämisestä kasvoi 5,6 prosentista 6,2 prosenttiin (8/2002).

Riskienhallinta

Luottotappiot ja -riskit

Järjestämättömiä saatavia ja nollakorkoisia lainoja oli kauden lopussa 16,7 miljoonaa euroa, mikä merkitsi 2,2 miljoonan euron nousua. Niiden osuus koko luottokannasta taseen ulkopuoliset vastuusitoumukset mukaan lukien oli 0,6 prosenttia. Vuotta aiemmin osuus oli 0,7 prosenttia.

Konsernin luottotappiot säilyivät marginaalisina johtuen pankin riskejä karttavasta luottopolitiikasta. Konserni kirjasi kauden aikana 0,4 miljoonaa euroa luottotappioita ja 0,3 miljoonaa euroa aiemmin tehtyjen luottotappioiden palautuksia. Yhteenlaskettu nettotulosvaikutus oli näin ollen 0,1 miljoonaa euroa negatiivinen. Vastaavana ajanjaksona 2001 nettovaikutus oli lähinnä perintäluottojen myynnin vuoksi yhteensä 0,4 miljoonaa euroa positiivinen.

Korkoriskit

Pankki on tehnyt koronvaihto- ja korko-optiosopimuksia suojautuakseen koronlaskuja vastaan ja vakauttaakseen rahoituskatteen kehityksen. Kauden lopussa koronvaihtosopimusten nimellisarvo oli 296,2 miljoonaa euroa ja korko-optiosopimusten nimellisarvo 170,0 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat olivat 30. syyskuuta 235,2 miljoonaa euroa. Tästä 169,6 miljoonaa euroa oli ensisijaista omaa pääomaa ja 65,6 miljoonaa euroa toissijaista omaa pääomaa. Vakavaraisuusaste oli 13,3 prosenttia ja ensisijaisen oman pääoman osuus 9,6 prosenttia.

Aktia laski joukkovelkakirjalainaohjelmansa puitteissa huhtikuussa liikkeeseen 10 miljoonan euron debentuurilainan, jonka pääoma korotettiin toukokuussa 20 miljoonaan euroon. Elokuussa merkintäajan lopussa laina oli myyty kokonaisuudessaan. Saman ohjelman puitteissa pankki laski toukokuussa liikkeeseen osakeindeksidebentuurilainan, jota merkittiin 7,0 miljoonalla eurolla. Syyskuussa laskettiin liikkeeseen kiinteään korkoon sidottu 10 miljoonan euron debentuurilaina, jonka merkintäaika jatkuu joulukuun loppuun. Raportointikauden lopussa lainaa oli merkitty 3,3 miljoonalla eurolla.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli kauden lopussa 857 (819 vastaavana ajankohtana 2001), josta 811 (771/2001) oli varsinaista pankkihenkilökuntaa. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä kauden aikana oli 881 (847/2001).

Kauden tapahtumia

Ph.D. (Econ.) Mikael Ingberg aloitti Aktia Säästöpankki Oyj:n toimitusjohtajana 15. syyskuuta. Edellinen toimitusjohtaja Erik Anderson on hallituksen käytettävissä vuoden vaihteessa tapahtuvaan eläkkeelle jäämiseensä saakka.

Aktia ilmoitti 16. syyskuuta, että se ei osallistu 33 muun säästöpankin Pohjolan ja Suomi-yhtiöiden kanssa tekemään yhteistyösopimukseen. Tällä hetkellä Aktia tekee yhteistyötä useiden eri vakuutuslaitosten toimittajien kanssa. Aktia pyrkii ratkaisuihin, joiden myötä pankki säilyttää oman asiakaskantansa asiakastiedot myös vakuutuslaitosten kohdalla.

Toukokuun lopussa aloitettu Aktia Hypoteekkipankin asuntolainojen myynti on ylittänyt odotukset. Hypoteekkilaina on vahvistanut asemansa yhtenä Aktian asuntolainavalikoiman päätuotteena. Syyskuun loppuun mennessä oli myyty 684 lainaa 50,3 miljoonan euron edestä.

Säästöpankkien Vakuusrahasto

Aktia ja kaikki muut säästöpankit kuuluvat säästöpankkien vapaaehtoiseen vakuusrahastoon. Rahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahaston säännösten mukaan säästöpankit eivät ole yhteisvastuussa toistensa veloista tai sitoumuksista. Rahasto on velaton, ja syyskuun lopussa sen varat olivat 27,5 miljoonaa euroa.

Näkymät vuodelle 2002

Aktian kasvustrategian mukaiset toimenpiteet ovat johtaneet suunniteltuun kasvuun, jonka odotetaan jatkuvan. Alentuneen korkotason vuoksi viimeisen neljänneksen tulos muodostuu kuitenkin edellisiä neljänneksiä heikommaksi, minkä vuoksi koko vuoden tulos ei saavuta vuoden 2001 tasoa.

Tuloslaskelma (M€)	Konserni			Pankki		
	1 - 9/2002	1 - 9/2001	1 - 12/2001	1 - 9/2002	1 - 9/2001	1 - 12/2001
Korkotuotot	107,3	123,6	161,5	108,1	124,9	163,1
Korkokulut	51,2	64,2	84,3	51,4	64,2	83,5
Rahoituskate	56,1	59,4	77,2	56,7	60,7	79,6
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	0,4	0,4	0,4	0,9	0,8	0,8
Palkkiotuotot*	23,7	21,9	31,2	20,1	19,3	26,2
Palkkiokulut*	-3,1	-2,1	-4,0	-2,2	-2,1	-2,7
Arvopaperikaupan ja valuutta-toiminnan nettotuotot	0,8	1,5	1,9	1,0	1,7	2,0
Liiketoiminnan muut tuotot	5,7	5,5	7,8	4,9	4,5	6,1
Muut tuotot yhteensä	27,5	27,1	37,3	24,7	24,2	32,4
Tuotot yhteensä	83,6	86,6	114,5	81,4	84,9	112,0
Henkilöstökulut	27,1	25,0	33,0	25,8	23,8	32,3
Muut hallintokulut	18,9	17,3	24,2	18,5	17,3	23,8
Poistot ja arvonalennukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	7,3	7,5	9,9	6,3	6,4	8,5
Liiketoiminnan muut kulut	11,6	10,2	15,1	12,3	11,0	16,2
Kulut yhteensä	64,9	60,0	82,2	62,9	58,6	80,7
Tulos ennen luottotappiota	18,7	26,6	32,3	18,5	26,3	31,3
Luotto- ja takaustappiot	-0,1	0,4	-0,2	-0,1	0,4	-0,2
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-	-	-	-	-	-
Osuus omistusyhteisyritysten voitosta	0,4	0,0	0,0	-	-	-
Liikevoitto	19,0	27,0	32,1	18,4	26,7	31,1
Tilinpäätössiirrot	-	-	-	-9,0	-9,1	-12,8
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-3,2	-5,5	-6,2	-3,2	-5,5	-5,9
Laskennallisen verovelan muutos	-2,6	-2,6	-3,7	-	-	-
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta/tappiosta	-0,1	-0,1	-0,1	-	-	-
Tilikauden voitto	13,1	18,7	22,0	6,2	12,1	12,4

* Luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia johtuen muuttuneista kirjanpitoperiaatteista (konsolidointiperiaatteet). Muutokset eivät vaikuta konsernin tulokseen. Vertailukelpoiset kasvuprosentit ovat +3,7 % ja +0,7 %.

Tase (M€)	Konserni			Pankki		
	9/2002	9/2001	12/2001	9/2002	9/2001	12/2001
Vastaavaa						
Käteiset varat	369,6	471,3	294,0	369,6	471,3	294,0
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	429,3	561,5	563,6	427,1	561,5	562,7
Saamiset luottolaitoksilta	8,2	28,9	103,4	57,1	28,8	103,3
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 357,1	2 044,2	2 138,2	2 337,3	2 074,7	2 167,9
Saamistodistukset	84,0	22,1	22,1	87,8	24,0	25,2
Osakkeet ja osuudet	3,5	3,9	3,6	2,1	2,0	2,0
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	2,9	2,7	2,7	11,7	6,6	11,7
Aineettomat hyödykkeet	4,2	4,1	4,5	4,2	4,0	4,4
Aineelliset hyödykkeet	124,4	129,7	129,6	91,8	94,8	95,0
Muut varat	52,2	50,6	48,8	51,7	50,0	48,3
Siirtosaamiset	37,0	27,2	21,3	35,3	26,4	21,4
Vastaavaa yhteensä	3 472,4	3 346,1	3 331,9	3 475,7	3 344,2	3 335,9
Vastattavaa						
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	789,2	805,6	820,6	794,2	805,6	826,5
Velat yleisölle	1 921,4	1 850,6	1 857,5	1 924,5	1 852,7	1 859,5
Velat julkisyhteisöille	120,6	140,9	118,1	121,2	142,1	119,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	215,4	182,5	136,1	215,4	182,5	136,1
Muut velat	104,9	76,2	126,7	104,3	75,8	125,3
Siirtovelat	34,9	39,0	15,8	34,1	37,3	15,9
Pakolliset varaukset	1,5	0,9	2,2	1,5	0,9	2,2
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	96,1	76,1	76,1	96,1	76,1	76,1
Tilinpäätössiirtojen kertymä	-	-	-	34,6	21,9	25,6
Laskennalliset verovelat	10,1	6,4	7,4	-	-	-
Vähemmistön osuus pääomasta	0,4	0,4	0,4	-	-	-
Osakepääoma	70,5	70,5	70,5	70,5	70,5	70,5
Ylikurssirahasto	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Vararahasto	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1
Edellisten tilikausien voitto	84,4	68,4	68,4	63,2	56,9	56,9
Tilikauden voitto	13,1	18,7	22,0	6,2	12,1	12,3
Vastattavaa yhteensä	3 472,4	3 346,1	3 331,9	3 475,7	3 344,2	3 335,9
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	706,2	122,3	162,6	722,6	122,3	162,6

Tulos neljännesvuosittain	3/2001	4/2001	1/2002	2/2002	3/2002
(M€)					
Rahoituskate	19,2	17,8	17,8	19,2	19,1
Muut tuotot	8,7	10,1	9,8	9,5	8,2
Tuotot yhteensä	27,9	28,0	27,7	28,6	27,2
Henkilöstökulut	-7,7	-8,0	-9,1	-9,5	-8,4
Muut kulut	-8,0	-11,7	-9,4	-11,2	-10,0
Poistot ja arvonalennukset	-3,2	-2,5	-2,5	-2,4	-2,4
Kulut yhteensä	-18,9	-22,2	-21,0	-23,1	-20,8
Luottotappiot	-0,6	-0,6	0,1	-0,1	-0,1
Osuus omistusyhteisyyksistä	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2
Liikevoitto	8,4	5,2	6,8	5,6	6,5

Konsernin tunnusluvut **30.9.2002**   **30.9.2001**   **31.12.2001**
(M€)

Luottokannan jakautuminen

Kotitaloudet	1 814	1 547	1 611
Yritykset	339	304	338
Asuntoyhteisöt	152	139	138
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	22	18	18
Julkisyhteisöt	30	37	33
Yhteensä	2 357	2 045	2 138

Riskisitoumukset

Järjestämättömät saatavat	15,6	13,2	11,2
Nollakorkoiset luotot	1,1	1,3	1,3
Järjestämättömät/luottokanta sis. sitoumukset (%)	0,6	0,7	0,6

Tunnusluvut

Liikevaihto	137,9	152,8	202,8
Tulos/osake	0,37	0,53	0,63
Oma pääoma/osake	5,05	4,75	4,85
Oma pääoman tuotto, % (ROE)	10,0	15,4	13,5
Kulu-tuotto -suhde	0,78	0,70	0,73
Osakkeiden määrä	35 258 050	35 258 050	35 258 050
Osakkeiden määrä keskimäärin kauden aikana	35 258 050	35 258 050	35 258 050
Henkilöstön määrä keskimäärin kauden aikana	881	847	847

Vakavaraisuus

Ensisijainen oma pääoma	170	160	161
Toissijainen oma pääoma	66	36	36
Omat varat	235	196	197
Riskipainotetut sitoumukset	1 765	1 513	1 579
Vakavaraisuus, %	13,3	13,0	12,5
Ensisijaisen oman pääoman osuus, %	9,6	10,6	10,2

Katsauskauden voitto, josta on vähennetty edellisen tilikauden osinkoa vastaava laskennallinen osinko, sisältyy ensisijaiseen omaan pääomaan.

Helsinki 4. marraskuuta 2002

AKTIA SÄÄSTÖPANKKI OYJ

Hallitus

Tilintarkastuskertomus

Olemme suorittaneet Aktia Säästöpankki Oyj:n osavuositarkastuksen 30.9.2002 yleisluonteisen tarkastuksen.

Mielestämme osavuositarkastus on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Konsernin liikevoitto ajalta 1.1. - 30.9.2002 on 19,0 milj. euroa.

Helsingissä 1. marraskuuta 2002

OY JOE SUNDHOLM & CO AB
KHT-yhteisö

Jan Holmberg, KHT

Sune Back, KHT

Rolf Nyberg, HTM